

Megjelen

minden vasárnap.
Előfizetési ára egy évre
6 frt, fél évre 3 frt,
három hónapra 1 frt. 80 kr.
Szerkesztő és ki-
adóhivatal a czeg-
lédutczai 3. számú Kaffka-
házban.

HORTOBÁGY.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díj:

Negyhasábos petit sorért
egyszeri hirdetésnél 5 kr,
háromszorinál 4 kr, több-
szörinél vagy nagy ter-
jedelmű hirdetésnél ár-
leszámítás.
Egyes szám ára
15 kr.

Debreczen 1863. Julius 25.

T. Szerkesztő ur!

Mióta ezen, az egyes és közérdekeket oly melegen pártoló helyi lapunkat a „Hortobágy“-ot ismerem: azon hitben, sőt meggyőződésben vagyok, miszerint ennek a közügy elvitáztatlanul sokat köszönhet, mint olyan, mely ottan-ottan oly tényeket s hiányokat is leplezetlenül állít az olvasóvilág elé s tesz a közvélemény mérlegébe, melyeket egyesek és testületek csupa jóakarathól is mellőzni vagy legalább egy időre érintetlen hagyni szeretnének; minthogy azonban a közérdeket helyesléssel nem találkoznak, sőt annak követelményeit látják és hallják, ha késnek is, de mégis tesznek valamit. Azok előtt, kik e lapot olvassák s kik helyi viszonyainkat ismerik, nem szükség ezeket példákkal igazolnom, tudni és látni fogják, hova czéloznak szavain.

A haladás eme korában egyetemek, társulatok alakulnak, egyesek és testületek sietnek földadatukat megoldani nagy és népes városunkban, hogy ennek százados híréhez külsőleg is méltó fényt kössenek. Mind igen szükségesek, a kornak sürgető kívánalmái ezek s meghajlok előttük, ha czéljokat nem tévesztik. Szívem fündobog, ha a nagyszerű színházra, a gázvilágításra s a közel egy éves zenedére gondolok. Tagadhatatlan, hogy mindezekre szükségünk volt, már csak azért is, hogy emelkedni siető városunk e haladás korában a kis városok avagy faluk sorában ne maradjon. Ámde sötét borulatok támadnak lelkem egén népes és nagy kiterjedésű városunknak — mint mondani s hallani szeretjük — magyar Sionunknak népiskolákban való szegénysége fölött; pedig ezek volnának a valódi világozósági mihelyek. Addig míg felényi s harmadrésznvi népességi egyházak s területileg hasonlíthatatlanul kisebb városokban 10, 12 s több népiskola van: Debreczenben ezeknek száma 19 s közülök 8 a központban (a főiskola épületében, mely épületnek föntartása az egyh. kerületet illeti sok részben) 2 a külvárosban és 9 a főbb utcákon van elhelyezve, ide nem számítva a most alakuló czegléd-utczai fiiskolát.

Mindegyikünknek forró ohajtása a népiskolának mint a józan művelődés és az egyház védbástyáinak szaporítása — s mint tudjuk történetek is már ez érdeken tanácskozással, és pedig az ingyeniszkoláztatás roppant horderejű eszméjével kapcsolatban: azonban mindeddig nem látunk eredményt, csak az imint említettem czegléd-utczai iskolát, de nem ingyeniszkoláztatással.

Eddig e tárgy nem új, csupán az alább elmondandókra való tekintetből kellett ezt fölemlítenem.

Rögen akartam már e téren felszólalni, vagy helyesebben fölmutatni egy e mi városunk mellett csak felényi népességre s birtokterületre nézve hasonlíthatatlanul kisebb városnak Nagykörösnek díszes példáját a népnevelés oltárára vitt áldozataival egyötvenben, melyek amily tetszetemesek, ép oly vonzóak és lélekemelőek. Ámde mindamellett is, hogy a dolgok e téren való fejlődését az említottem városban évek óta figyelemmel kísérem: biztos adatok hiánya miatt ohajtásomat, szándékomat nem valósíthatam. Most azonban kezelm közöt levő a nagykörösi hely. ltv. fő- és elemi iskoláknak az 180%, 180% és az 180% iskolai évről tudósítás, szerkesztve az igazgatók által, ebben a 32—33 lapon „Népiskolák“ cím alatt a hiteles adatoknak birtokába jutottam, melyeket onnét átvéve, kívánok és sietek e becses lap hasábjain, azon okból megismertetni, hogy városunk hívatottjai és egyesek — kiknek az idézett tudósítás kezökbe nem juthat — lássák meg, mit tett, mily áldozatokat vitt és pedig a nehéz időkben, Nagykörös a népnevelés oltárára.

„Mióta — így szól ama tudósítás — a nagykörösi reform. népiskolákra nézve örökemlékű 1856 és 1857-ik év meghozá gazdag ajándokát a városi község által mindig kegyelettel ápolott elemi tanfolyagnak, az előbb nevezett évben 5000, az utóbbiban 37500 p. frtot biztosítván okmányilag a város a kebelbeli reform. egyetemes népiskolák átalakítására, szervezésére s jobb karba állítása költségeinek fedezésére s évenkénti 6000 p. frt segélyt a népiskolatanítók fizetéséhez: ennek folytán az egyház a következő években (ha nem esalódom 1856—1858-ig) az iskolák számát négygyel a tanítókat ugyanannyival szaporította, több iskolai épületet állított s szerelt föl; a kül-iskolák tanítóit tisztességes lakokkal látta el s a lakosok gyermekeinek ingyenes oktatásban részesítését elrendelte; a népiskolákat a legszükségesebb taneszközökkel ellátta s ezek által a városi reform. népiskolák jogosult fejlődésének, gyarapodásának és folyvrasának alapja megvettetett.“

Ezekben tehát mintegy történeti külfejlődését s alakulását adja ama tudósítás a nagykörösi reform. népiskoláknak 1856—1860-ig, mert mint mondja: „a közelebb lefolyt három évről nem jegyezhetünk föl ily jelentékeny történeti mozzanatot iskolánk külfejlődéséből;“ — és nagyon természetes, az idézettek az alap jóhelyezéséről tanuskodnak s ha az egyszer megvettetett, belterjedelemben nő és halad a kívánt eredmény, ahonnan a nevezett népiskolákra is a közelebbi három év „inkább csak a zajtalan beljavítás nagy munkájának volt a korszaka s köz elismerés szerint nem eredménytelenül.“

„A nagykörösi reform. egyháznak — mondja továbbá a tudósítás — jelenleg egy központi népiskolája hat osztálylyal (az 1-ső oszt. két parallel osztályra van elkülönítve) ugyanannyi tanítóval. Egy külvárosi fiiskolája, télen két-, nyáron három osztálylyal, egy tanítóval. Öt leányiskolája, ugyanannyi tanítóval. Egy háromosztályú vasárnapiiskolája, hol mesterinasok tanítatnak, több népiskolatanító által.“

„Az 186% isk. évben a népiskolákba járó figyermek száma: 1049; a leányoké: 906; a kettő együtt 1955. A vasárnapiiskola növendékei: 137; összes létszám 2092.“ Így állnak ezek Nagykörösön hol a reform. gyülekezet lélekszáma csak valamivel haladja a 17000-et.

Debreczenben igaz, 19 népiskola van, ugyanannyi tanítóval; de ha az 1862-dik évi egyházkerületi névtárt veszzük alapul — mivel azóta ily névtár nem adatott ki, — mégis roppant a különég e két város népiskolái között, amennyiben Debreczennek az idézett névtár szerint 48768 reform. vallású lakosa van, vagy ha ebből leengedjük is a 3768-at: mégis aránytalan, mind magához, mind Köröshöz viszonyítva az elemiiskolák száma és népessége; mert a 19 népiskolában van 992 fiu s 1195 leány, összesen 2187. Azonban nekünk még rendezett vasárnapiiskolánk sem létezik, ingyeniszkoláztatásban csak is a szegények és árvák részesítetnek s ezek is, ha folyamodnak.

Adjuk még a Köröst illetőkhez: e város és egyház saját költségén tart egy 6 osztályú gymnasiumot, 3 éves bölcsészeti osztályt s tanítóképezdét 3 évi tanfolyammal, 15 tanúval, kiknek csak kettőjét fizeti az egyházkerület, mit csak azért fogad el Körös, hogy annak védszárnyai alatt lehessen önvérével táplált intézete, melyre évenként többet költ 16000 o. é. frtnál; ezenkívül van egy tápintézete mintegy 50 ifju számára, mit, — némi kis segítség leszámitva, — ugyancsak saját költségén tart.

E két nagyratörőkvő város elemiiskoláit a közügy és a népnevelés érdekében mutattam így föl. Mindezekből tisztán látjuk, hogy népes városunk és gyülekezetünk minden haladás mellett is háttérben van azon várososh mérve, mely ömellette kicsiny a Jada földén. Nekem sem annak fejlődése és haladása, sem ennek vesztéglése okait nem volt czélom kikeresni és fölmutatni, annyival kevésbbé czélom az, hogy én népiskolánk szaporítása végett forrásokat nyissak föl; tegyék ezt azok kik erre hívatvák; mindemellett is azonban az illetők figyelmét szabad legyen amaz idézett tudósításban levő néhány szóra függesztenem, miszerint, 1856 és 1857-ben, előbb 5000, később 37500 pfrtot biztosított Nagykörös város és pedig okmányilag a kebelben levő reform. népiskolák átalakítására, ehhez esztólván évenkénti 6000 pfrt segélyt a népiskolatanítók fizetéséhez. — Én csak köznyelvelődésünk s az igazság érdekében tettem ismertté s ha ennek következtében a tisztelt olvasó egyiknek haladását másoknak tengődését belátja és fölismeri s ez utóbbinak teljes erővel előbbvitelét szíven hordja és tetteleg elősegíti: ugy czéломat értem.

Kovács László mk.
ref. s. lelkesz.

Az inségenyhító-bizottmány jegyzőkönyve

1863. július 15-kéröl.

Elnök polgármester ur, a t. tanácsnak 6439. számú határozata folytán alakított ezen bizottmányt a legszivesebben üdvözölvén, — ugyis mint ember s felebarát, de ugyis, mint városunknak ez időszerinti főnöke, lakosársaink vezetes részének a jelenleg is tartó rendkívüli időjárás által már is előidézett és hovatovább irtoztatóan növekedő inséget a legbensőbb részvétellel esetelvén, előadta, hogy ámbár némely el nem mulasztható közimunkák, mint például a szőlőmivelés s erdővágatás körültek. még koronként a legalább is 6000 egyéure tehető napszámosztály egy részének fognak keresetforrást nyitni, de mindazonáltal ezen osztály munka nélkül maradt részének és a nagyszámu dologtehetetleneknek, részint folytonos munkával ellátásáról, részint élelmezéséről, mulhatatlanul gondoskodni kell.

Ezeknek folytán ezen bizottmány teendőit, addig is, mig a gyakorlat s fölmerülendő esetek szabatosabb irányt adhatnának, következőleg körvonalozta:

1. Városi pénztárunknak egyéb roppant kiadásai mellett, bevétele különben is a jelen mostoha körülmények miatt nagy mérvben csökkenvén, abban egyáltalában nincs módja, hogy akár a keresetforrás nélkül maradt napszámok részére kijelölendő munkákérti bért, akár a munkaképtelen ügyefogyottaknak nyujtandó segedelemadást teljesíthesse: szükségesnek találtatott a magas kormányt megkeresni aziránt, hogy méltó figyelembe véve azt, miszerint városunk a történelem s jegyzőkönyvek bizonyossága szerint számtalanszor, bár a leguagyobb erőfeszítéssel, tetemes összegekkel járult az állam szorongató szükségéi fedezésére: jelen nyomasztó állapotunkban vagy adományozás, vagy részenként visszafizetendő kölcsönképen segítsen rajtunk 50 ezer forintnak részünkre leendő utalványozása által, — mely összeg — minek megnyeréséhez biztos reményünk lehet, következőkre lenne fordítandó:

a.) miután lakosságunk vezetes részének, egyedüli élelemmódja a szántásvetés, — melynek elmulasztása — ami pedig vetőmag nemlétében sok gazdaembernel is fogna következni, — bármely kedvező időjárás mellett is, messze időkre kiható még nagyobb elszegényülést vonna maga után, egy részből ezen összegnek, boldogabb vidékeken vásároltatnék őszi és tavaszi vetés alá való mag. mely új fejében, azon földészeinknek, kik bármely maguk megerőttesével sem képesek a részükre szükségelt vetőmagot előteremteni, szükségleteikhez képest lenne kiosztandó.

b.) Más részén ezen összegnek szerzettetnék be kenyérnek való, mely a magukat jelentendő szűkölködők közt, az ezen bizottmány illető kiküldött tagjai által a folyamodók körülményei felett tartott legszigorubb részrehajlatlan vizsgálat eredményéhez képest lenne, vagy adomány, vagy megtérítendő kölcsönképen kiosztandó.

c.) A munkahiány miatt szükséggel küszködő napszámosztálynak élleme megszerzésére alkalom lévén mindenesetre nyujtandó, ily munkául fölemlitetik a város utcain elágazó földalatti esatornák kitészítése és az ezen esatornákba összevegyült folyadékokat magába vevő s a Szepes felé vonuló, jelenleg egészen betelt, föcsatorna kihánytatása s több a körülményekhez és a pénz erejéhez képest kijelölendő munka, melyeknek teljesítéséért lenne a többször említett összeg egyrésze fordítandó.

Ez előadottakat a bizottmány tagjai résztvevő feszült figyelemmel kísérvén, magukat minden ide vágó megbízatás pontos és gyors teljesítésére egész készséggel felajánlják, egyszersmind pedig a felyvendő 50,000 frt. kincstári összegre nézve elhatározatott, hogy ámbár a bizottmány nem kételkedik azon, miszerint a magas kormány a Debreczen város által részére a legrégibb időktől fogva tett tetemes pénzálldozatokról el nem felejtkezve s a jelen szomorú helyzet orvoslátlan bagyása miatt bekövetkehető legirtozatosabb eseményeket elháritandó, biztatásához képest ez összeget minden bizonynyal kezimkébe juttatandja: mindazonáltal azon tapasztalásból indultva ki, hogy időnyeres tekintetéből a mielőbbi említközött sürgetés rendesen ezéha vezető szokott lenne a tekintetbe vétele által tiszteltetlekkelérendőnek véleményezri polgármester urul árnandó, hogy ezen összeg mielőbbi kinyerhetése végett személyesen fölmenni s intézkedni mültöztassék, annyival inkább, mivel a bizottmány, a pénz megérkezése előtt, nyomort s inséget enyhító munkálkodását meg nem kezilheti.

2. Ugyancsak elnök polgármester ur fölemlíti, hogy ámbár tudja azt, miszerint jelen viszontagságos idő által mindenkül kisebb-nagyobb mértékben sújtva van, mindazáltal e város lakosságának felebaráti szeretetét s könyöradományozásra való annyiszor bizonyított hajlamát ismerve, meg van mégis győződve, hogy számosan lesznek, kik tehetségökhez képest, sőt magok megerőttesével is, az ügyefogyott munkaképtelenek részére adakozni hajlandók lesznek: ebből folyólag czélszerűnek látta, ha lakostársaink egy nyomtatott fölszólítás által a bármimemű adakozásra fölkértenének: — továbbá a házankinti följárást, annak kipulhatolására, hogy kik lennének könyöradományban részesülendők, több tekintetből czélszerűtlennek látva, jobbna vélné, ha a föntebb értintett nyomatott fölszólításban megemlíttetnék az is, hogy mindazok, kik ily adományru igényt tartanak, jelentsék magokat ezen bizottmánynál, melynek köréhez fog különben is tartozni az ily jelentkezők körülményeinek szigorú megvizsgálása.

Bizottmány magává véve e fölemliteteket, azok érdemében, intézkedése következtökben pontosol:

Szerkesztessék folyó július hó 21-ig egy a tanács neve alatt 1000 példányban kiosztandó fölszólítás, melyben a nép fölfogásához mérve előadassék azon fontos földadat, melyszerint keresztényi kötelessége mindenkinek, ha mindjárt maga megerőttesébe s nélkülözésébe kerülne is, az éhezőknek és szűkölködőknek nyamorúságán se-

giteni, hogy továbbá állhat ezen segedelem akár pénzből, akár mindennel nevezendő élelmi cikkből, akár ruhaneműkből, akár oly nyilatkozatból, hogy hajlandó a segedelmező egy munkaképes szegényt, vagy szegény családjhoz tartozó gyermekeket, akár határozatlan ideig magához venni s a szükségességekkel ellátni; — hogy végre mind az adakozni kívánók, mind a jótéteményt igénybe venni ohajtók, jelentsék magokat bizottmányi tollvivő Szentgyörgyi Elek urnál, kinek a vele folytonosan egymást fölváltva jelen leendő bizottmányi taggal, az e végre készitendő ívre, az adományozó nevével s az adományt beírni és ennek azonnal átadása esetében, a kellő elismerést kiállítani s végre a magukat bejelentendő szükülködöket beírni, kötelessége leendő.

3. Fölemlítettén az, hogy mintán munkahiány miatt, nemcsak férfiak, hanem nők is számosan lesznek a legnagyobb nyomornak kitéve — s az ilyenek irányában is előbbutóbb intézkedés lenne teendő azáltal, hogy részökre is képességükhez mért munka adatnék, amelyen volna a fentebbi években nagy mérvben divatozott, de most teljes pangásban levő fonogatás és hálókötés.

Bizottmány ez intézvényt, czélszerűségéről s kikerülhetetlen voltáról meggyőződve, elfogadta s oda nyilatkozott, hogy az idevonakozó terv mimódon kidolgozásáról és ezáltal sok kéznek foglalkozást s így elemezszerzést nyújtó munka miképen életbeléptetéséről mielőbb tanácskozzanak.

4. Szóba hozatván ezen bizottmányi üléseknek mimódon s mely időben tartása,

Elhatározatott, hogy addig is, míg ezen ülések tartását a körülmények fogják szabályozni, czélszerű leendő minden hét végén ülést tartani. Egyébiránt bizottmány mind az ülések tartását, mind egyéb intézkedéseit a lehető legnagyobb nyilvánossággal ohajtván eszközölni, ezennel a tanácskozmányaiban leendő részvételre minden emberbarátot őszinte bizalommal fölkér; egyszersmind pedig a „Hortobágy” heti lap tisztelt szerkesztőségét megkeresi aziránt, hogy üléseinek jegyzőkönyveit, valamint az annak idejében adakozók névsorát s egyéb idevágó intézkedéseiről szóló adatokat, mellékelésként nevezett laphoz fölvenni sziveskedjék, nagától értetvén, miszerint a t. tanács az ezáltal megszaporoandó papir és egyéb nyomdai költségek megtérítését a legnagyobb készséggel eszközölni fogja.

Olvasta Jegyzette
Szöllősy János s. k. Szentgyörgyi Elek s. k.
polgármester. tollvezető.

DEBRECZENI HIRMONDÓ.

** Örömmel jegyezzük föl a városhatóságnak, a közügy iránti buzgalomból kifolyó ama határozatát, mely szerint a debreczeni lovaregylet czéljainak elősegítése tekintetéből e folyó évre 100 darab aranyat adand, melynek beszerzésével s érintett összeg mint debreczen városi díjnak a lóverseny alkalmával a nyertes részére a helyszínen sajátkezűleg leendő átadásával, polgármester t. Szöllősy János urat bizta meg.

** Lehetlen kertészeti egyletünk egyik buzgó s jótékony tagjáról a nyilvános téren is meg nem emlékeztünk; ki, ámbár szerény igényél fogva, — öntudatának édes érzeményében találván legfőbb jutalmát, — dicséretre épen nem szorult: követségére méltó példányképpel felmutatni el nem mulaszthatjuk. Városunk e derék fia ifj. Bácsi László ur, ki kertészeti egyletünk főállása óta, annak nemcsak tagja, de egyik legbuzgóbb szellemi és anyagi pártfogója lett. Mint rendes tag kétszerezve fizette a részvénydíjat, mint alapítót, a megállapított 25 frtnyi alapító-díj helyett 30 frtot adott az egylet pénztárába; újabbán pedig, — hogy e nehéz időben az egylet pénzvisszonyán könnyebbíthessen, a kert területeért a városnak huszonhár fejedben évenként járó 1 es. k. aranyat saját zsebéből önként ajánlotta föl. Azonkívül napokon át emyedni nem tudó szorgalommal működött tettel-telekkel az egylet kertben, anélkül, hogy fáradsámai magán érdekelttség vagy bármely utógondolat kifolyásai lennének. Nyujtsa isten hosszúra városunk e tisztelt polgárának, közügyek előmozdítására szentelt életét.

— Ugyhaljuk, hogy azon tér, mely a váradutezai külvároson kívül, a vasúti raktaír előtt terül: házhelyekül osztatik ki. Azon házakért pedig, melyek az utcavonal egyenes átmetszhetése végett a külvároson lerontatnak, állítólag ama téren kihatandó helylyel lennének a tulajdonosok kárpótolva.

— A miklósitezai katonai laktanya és annak háta mögött eső szőlőskert közt levő területen s úrkokban, ugy a váradutezai kaszárnya s boldogfalvai kert közt több csavargó férfi és nő veszélyeztetni a közbiztosságot, kik nevezett helyeken éjjel és nappal tanyázni szoktak. Ugy mondják, hogy a varga-kert mellett egy vasúti őrt ki is fosztottak. Felhívjuk rá a városi rendőrség figyelmét.

** Az ákácok városunkban több helyen másodsor virágoznak. Báresak a gabona virágozhatnak még egyszer, hogy ez idén még gyümölesét láthatnók.

** Balázs Kálmán zenetársulata igazgatójától Schaitl Márton t. hazánkfiától egy levél érkezett hozzánk Pétervárról a napokban, melynek közönséget érdekelhető pontjait czemel közöljük olvasóinkkal.

„Első föllépésünk igen sikerült: — így ír Schaitl ur — előadásunkon több volt jelen 8—9000 embernél. A magyar zenét nagyon megkedvelték az oroszok s leginkább bámulák a hangjegyek nélkül való játszást és a sebes játéknak a lassuba való hirtelen átváltozását s ismét sebesbe átmenetét. Mindjárt első föllépünk alkalmával többfelől kaptunk meghívásokat, melyeket azonban előbbi szerződésünk folytán kénytelenek voltunk visszautasítani. Mindezzel s jul. 10-kén K. leh. amerikai követnél játszottunk,

hol a házi urnak több barátja is jelen levén, mindannyian közfetszésüket nyilváníták a társaság minden egyes tagjának zenészeti képessége fölött.” — Pétervár nevezetességét rajzolja, a többi közt így ír tudósítók: „A város, lakásunk vagyis a kerttől, hol szállásunk van s működünk, 2 angol mértföldnyire van, gyönyörű, kies helyen a Neva egyik ágának partján. Első gondom vala Pétervár több letem épületét s ritkaságát szemlélni meg. Minden amit láttam, bámulatot gerjesztett bennem. Leginkább magára vonta figyelmemet az Izák temploma, melyről eleve annyit mondhatok, hogy legalább fél év kellene hozzá, hogy minden nevezetességét megsejmelhetném s azokfelől részletes leírást adhatnék. Amennyit azonban rövid áttekintés s kérézősködés után írhatok, imez: a templomot 75 évig építették s csak nemrég végezték be az építést. Ittlétünk alatt is érkezett bele egy mosaik-kép Londonból, mely 1 millió rubelbe került. A templom kívülbelől márványkőből van építve. Kívül egy öl átmérőjű s 10 öl magas márványoszlopok tartják az egyházat. Belül az oltárfelől oldalon 10 malachit oszlop emelkedik s két kék oszlop (értékes kő, melynek azonban nevét nem tudom.) Az oltároladon van hat kép 3, öl hosszú s körülbelül fél öl széles; mindenik mozaik kirakat. Bámulatra ragadó még a Krisztus kóporsója, mely egészen vert arany és ezüstből készült s több pompásabb pompásabb faragvány, miket itt egyenkint le nem írhatok. Az egyház építése 375 millió rubelbe került, ide nem számítva a belső ritkaságokat, melyek valószínűleg többbe kerültek, mint az építés maga.” — Végül említi tudósítók, hogy Pétervárt létük alatt több ott lakó magyar ifjával ismerkedtek meg; a többi közt Dr. Danesikkal és szappangyárművezető Ujhelyi Jánossal: ki minden üres idejét köztök tölti.

— A közelebbi múlt 3 hó alatt Debreczenben 7 egyén lett öngyilkossá. Ez életuntak közt egy 64 éves is volt.

— Az „István” gőzmalomtársulat, a hamburgi világkiállításra küldött örleményeiért nagy bronce-éremmel tüntettetett ki.

** A helybeli kereskedelmi kamara, az itteni vargántezei csordában állítólag kiűtött marhavésznek országos álatorvossal fölülvizsgálatása és a lörincznapi országos vásár alkalmával a juh, szarvasmarha, gyapju és bőrvásár meg vagy nem tarthatásának sietős közhírtétele végett a nmélt. helytartótanácshoz felterjesztést tett:*) — ugyan a m. hó 26-kán tartott rendkívüli üléséből, felhívás folytán, a nmélt. magyar kir. udvari kancelláriához terjesztett jelentésében, az alföldön uralgó szárazságokozta bajok enyhítése tekintetéből, Törökországból s a dunai fejedelemségekbel szállítandó termeszeményekre vetett behozatali vámoknak jövő évi június hó végeig terjedő felfüggesztését véleményezte.

(Beküldetett.) T. szerkesztő ur! E közérdekű laphasábján is értesülvén a tisztelt olvasóközönség a helybeli ref. főiskolában évfordulatilag tartatni szokott, közelebb ez év július 19—30-ig végre ment közzvizsgálatokról: helyén s a magasztos ügy természetéből folyónak látom, miszerint tudomást vegyen magának afelől is, e már bekezesített 1867-dik isk. évben az ifjuság tudományos s erkölcsi művelődését illetőleg az éber figyelemmel örködő tanodai igazgatóság által minő intézkedések tétettek.

I. Pályakérdések tüzettek ki ez isk. év folytatában és pedig:

1. A Keresztesi Deák-alapítvány rendelkezése folytán:

a.) „Az állam fogalma s czéljához képest mi föladata van az államhatalomnak az állampolgárok szellemi és anyagi élete fejlesztését illetőleg s mi föltétel alatt oldhatja meg legezészerűbben ezen föladatát?”

Helyesen fejtette meg Csiki Kálmán 2-od éves hittanhallgató. Pályadíj 84 o. frt.

b.) „Vannak-e s minő befolyással a népek s államok műveltségi életére a népiskolák s különösen minő állásponton van jelenleg a magyar ref. népiskolákban a növelés és tanítás ügye, megfelelő-e ez a tudomány az elhaladott kor s a valódi erkölcsi és értelmi élet igényelte kívánalmának, ha nem: minő tényezők eszközölhetők ennek czélszerű fejlődését és virágzásba indulását?”

Helyesen fejtette meg Bihari Péter köztanító s esküdt fölügyelő, pályadíj 84 o. frt.

2. A Hatvani alapítvány nyomán: „Argumentum Historico-Theologicum.” Concinnanda est historia variationum dogmatis de Deo Patre, Filio etc. Spiritu Sancto, ab initio Christianismi, ad recentissima usque tempora. adjectis ubique Cantis haec in rem influentibus.”

Helyesen dolgozott Csizsár István köztanító s esküdt fölügyelő; pályadíj 44 frt 10 kr.

II. A fő isk. tápintézet jótékonyágában részesült október elejétől 1862. július végéig 1863. (az ünnepi szüneteket kivéve) 85 felsőbb s ugyanannyi alsóbb tanuló, kapván naponként 85 diák és 15 szolga, levest s vastag-ételt benne lust, kétszer egy héten peesenyét is ebédre, ezek és még 70 szolgagyermek minden másod napon 2 és 1/2 fontos kenyereit. — A 85 ifj. közt huszinyen, 65 pedig havonként 3 frtot fizetett pótpénzt.

III. Ösztöndíjt nyertek, egyrészt a kegyes alapítók rendelkezését, másrészt az ifjak szüleinek vagyoni állását tekintetbe véve:

*) A kör minősége a páruppal ezelőtt leérkezett országos baron orvos Heizman ur által megvizsgálatván, a keleti marhavész nagyobb mérvű s többfelől elterjedettsége miatt hirtelenséggel a szarvasmarhavásár meg nem tarthatása megállapított s közhírtétele is elrendellett.

Szerk.

A.) Felsőbb tanulók közül:

1. Cseh-Szombathy-alapítványból: Hollószy Károly 1-ső éves jogász két ízben 44 frt 75 krt összesen 89 frt 50 kr.

2. Szarka-Súlyok alapítványból: Cserey Árpád 2-od éves jogász két ízben 25 frtot össz. 50 frtot.

3. Márton Erzsébet-Keresztes Mihályné alapítványból: Lengyel József 2-od éves hittanhallgató 31 frt 50 krt.

4. Bereghy-egyházmege alapítványból: Zágoni Antal 2-od éves bölcsésznek 21 frt.

5. Sároői II-dik alapítványból fejenként 16 o. frttal. Takács Ferencz, Csuvát Ferencz, Szabó Elek, Ádám Endre, Nemesik Kálmán 2-od éves jogászok. — Dapsy László, Kozma Sándor 1-ső éves hittanhallgatók. — Farkas Sándor 1-ső éves jogász. — Káposztás János, Varga Antal 3-ad éves bölcsészek. — Békési Gyula, Kulifai Gusztáv, Török Károly 2-od éves bölcsészek. — Nagy Elek, Nagy László 1-ső éves bölcsészek, együtt 240 frt.

6. Sároői IV-dik alapítványból: 1-ső éves hittan hallgatók. Csányi Barnabás 10 frt. Szilágyi Károly 8 frt. Gyikó Ferencz 6 frt, együtt 24 frt.

7. Szokolai-alapítványból: Cserna Geiza magyar irodalomban kitűnt ifju 2-od éves jogász 15 frt.

8. A Nagy Józsefféle alapítványból: e folyó évben külföni egyetemre látogatása s ottani képzése végett segélyt nyerend. Balogh Ferencz seniorságot végzett ifju, 300 frtot.

9. Eneklők pénztárából: fejenként 5 frt 25 krt. Szikszay József ten. 2. 3-ad éves hittan hallgató és Barkász Károly ten. 1. 3-ad éves bölcsész együtt 10 frt 50 kr.

10. Tökölly-Sebők-alapítványból: fejenként 10 frt 50 krral. Rác Lajos ten. 1. 3-ad éves hittanhallgató, Darvai Károly ten. 2. 2-od éves hittanhallgató s Györi Kálmán bass. 1. 2-od éves hittanhallgató együtt 31 frt 50 kr.

ezeiken kívül:

Néh. gróf Kendeffy Ráchel, özv. gróf Bethlen Gergelyné alapítványból: a jelen közzvizsgálatok alkalmával könyvjutalmat nyertek:

1. a hittanhallgatók közül 15-en, 2. a bölcsészek közül 27-en, 3. a tanítóképzéséből 2-en.

B.) Alsóbb tanulók közül:

1. Várady-Aszalay nagyobb alapítványból félévi ösztöndíjat 25 frtal fejenként, Kovács József gymnas. VI-ik oszt. Papp József IV-ik oszt. Pávai Gábor, Gombos Endre, Madarász Imre II-ik oszt. Péter Károly 1-ső oszt. Szanka Kálmán 4-ik elemi oszt. Jenei Ödön 3-ik elemi oszt. tanulók, együtt 200 frt.

Vessey Sándor 5-ik s Kovács Zsigmond 4-ik gym. osztálybeli tanári árvaik pedig 48 frt 16 krral, együtt 96 frt 32 kr.

Jegyzés: még ez év folytán ugyanemmit nyerendnek a fentebbi alapítványból mind a 10-en.

2. Kollner-Jéger alapítványból: fejenként 10 frtal. Szövérdi Geiza 5-ik oszt. Budai János 3-ik oszt. gym. együtt 20 frt.

3. Kovács Sándor helybeli ügyész alapítványából: Zelizi Dániel VI-ik gym. oszt. latin nyelvben 1-ső kintő növendéknek 25 frt.

4. Néh. Andor István nemesi alapítványból: Vég József VI-ik gym. osztályú első szolga 15 frt.

5. Néh. Halász Imre alapítványból: Parragh Imre 2-od gym. osztályú növendéknek 50 frt.

6. Adorján István bíró sz. milályi lakos alapítványából: Tóth Lajos 2-od gym. oszt. növendéknek 5 frt.

7. A helybeli ref. Sz. egyház fölügyelto alatt álló Szondy Kenessey alapítványból ez év folytán is 7 szegény szolgagyermek kapott szükséges ruhaneműt, ezeken kívül: a fentebb említett Kendeffy alapítványból könyvjutalmat nyertek mind a 6 osztályban a 10—10 első.

Végül nem hagyhatom fölemlítés nélkül, hogy a helybeli Andaházi Szilágyi intézetben jelenleg 10 nemes és az alapítványi rokon ifjak kapnak szállást s mindennel ellátást egy esküdt fölügyelő fölügyázása alatt.

A kegyes alapítók iránti kegyelet s háláérzettel köztudomásra juttatja: Debreczenben július végén 1863.

Varga Lajos s. k.

ref. főiskolai pénztárnok.

Fényképek, Debreczen multjából.

I. Domokos Lajos.

Domokos Lajosnak, Debreczen sz. kir. város egykori híres főbirájának s az 1790-diki országgyűlés igen jeleltékony tagjának életirátát, mindeddig nem bírjuk. Könyvet, vastag könyvet lehetne írni e jeles férfi viselt dolgai s a haza, város és vallás melletti tántoríthatlan buzgalomáról. Addig is azonban, míg azt avatottabb kéz, részint a városi és megyei, részint az egyházi jegyzőkönyvek segítségével egész terjedelmében, méltólag elkészítené: érdekesnek véltük közölni azon „szomorú jegyzés”-t, melyet a jeles férfi halálakor, azon időben élt tudós lelkes Földvári József írt, ugy hazánk tudósa s kintő történetese a híres Buday Ézsaiás e gyászos alkalomra írt síremlékíratát, mik a hely. hitv. debreczeni egyház jegyzőkönyvébe iktatának örök emlékül a következőkben:

Szomorú Jégyszés. Ezen esztendőben (1803) november 18-dik napján, ama nagynevű, nagyérdemű és nagyemlékeztű tekintetes nemes és vitézlett Domokos Lajos ur, drága és becses életét elvégezte. Meghalt ő benne hazánknek valóságos oszlopembere, kinek szélesen kiterjedő tudománya és ismerete, természeti éles elméje, egyes itélete, bátor és részrehajlás nélkül való szíve, hosszas és igaz fundamentumon épült tapasztalása, minden őt ismerőkben bannulást és tiszteletet öntött. Meghalt benne ezen nemes városnak sok esztendőig volt felejtethetlen emlékeztű főbírája és előljárója, kinek halhatatlan érdeme minden sorsban, karban és állapotban levőknek, szíven, nyelven és ajkán forog, ki, valamint sok ezereknek reménye, bizodalma egyedül ő benne nyugodott meg, ki számos esztendőktől fogva lakostársainak esze, tanácsa, pennája vala és akinek azok esupa látására is új szívet, új lelket vettenek. Meghalt benne a tudományoknak igaz becsülője, barátja, előmozdítója; a tanítóknak és tanulóknak fíradhatatlan ösztöne, a bölcsességnek, jóérkölesnek, minden virtusnak, tisztességnek és illemdőségnek tüköre és példája; kinek az ő egész életében nem volt olyan drága ideje, kedves órája, szoros foglalatossága, melyet a tudományoknak és tanulóknak javáért fel ne áldozott volna. Meghalt benne vallásunknak és annak szabadságának bölcs, szemes, bátor és tántoríthatatlan öröklője, ekkleziánknek okos, igaz és fárahatatlan előljárója, gyülekeztünk díszje, felekezettünk dícserekedése, kinek a vallás mellett való fíradkozásait és érdemeit, valamint leírni, úgy mikor azt köztünk többé nem gyakorolhatja, eléggé megsírni nem lehet. Gyászos oszlopára Historiarum és Litteraturae Professor tiszteletes tudós Buday Ézsaiás uram a következő sorokat készítette melyek emlékeztet okáért ide is beiratnak:

„Domokos Lajos, (minden művelt ember kelj föl ily tiszteletreméltó név említésénél!) kit Magyarország javára, Debreczen szült; mint ifjút a hazában Maróthy, Németországban Wolf, a batavok közt Vesseling oktatása képzett; utóbb aztán érdemeinek roppant sora, minden egyenes bírálónál az egész országban tiszteletessé tett: ide tetetett le.

A halhatanságra méltó egyéniség elhunyt, november 18-kán 1803-ban, életének 76-dik évében. Ő a hazának szolgált; a törvényszéken, mint megyeszépeketlen bíró; a köztársaság uralmaságában, mint fáradhatlan kormányzó; az egyház és tanintézeteknek buzgó, ügyes gondnok; a tudomány és előrelátás példánya; a szerencsében ovakodva félénk; a balsorsban rettentetlen.

Sok jó embernek bánatot okozott halála, de senki-nek olyat, mint a debreczenieknek.

Vajha az ily nagyfértuban elveszett catói művelt egyszerűség, varrói sokágu tudomány, crassusi jellem és tántoríthatlan állhatatosság, végre nestori bölcsesség soha ne szenvedne fogyatkozást.

De ő nagynevű atyjával Mártonnal, kit erényekben utólért, egy sírba helyezve nyugszik.

Kit midőn a bánatos özvegy Kenessy Katalin, fiait, mokái, veje és menyese a díszes Domokos-fürs virágzó egész nemzetsége mint ékességüket siratnak: könyvezésük közben fölemeli őket a legkedvesebb visszaemlékezés arra, hogy a hazának élt, kinek halálát gyászolják. *)

KÖZÜGYEK.

* A szabohalmegyei takarékpénztár részvényesei közgyűlése e hó 20-án tartatott meg. — Elnökül Somossy Ignác, alelnökül Kállay Ákos általános ohajtást kifejező közfelkiáltással megválasztottak. — Az egyleti választmány, igazgató, gondnok, ügyész és titkár választása a közzelebbi gyűlésnek tartatott fel. A részvények fölös számmal aláírva lévén: ezen intézet életbeléptét mármár csak az alapszabályok fentebb helyen megerősítése késelteti.

Ferenczy Lajos ügyvéd és Korányi Frigyes 1803-ki megyei főorvos, megyei kórház fölállítására kezdeményezése s az előmunkálatok megtételére nyertek engedélyt s bizton remélhetni, hogy megyénk vagyonszójának üdöztetése létrehozandja ezen intézményt is, melynek szükségét már rég éreztük.

* Szabohalmegyei bírják szintén: hogy a felső-tisza-vidéki gazdasági-egylet választmánya e hó 16 kán tartott ülésében hozott határozatában az országban uralgó aszály által sújtott s az egylet teréhez tartozó vidékek lakóin segíteni mulasztatlan kötelességének ismervén: a múlt hó 25-kén tartott közgyűlés által e tárgyban véleményes jelentéssel megbízott Kállay Emmánuel, Katona Lajos és Somossy Ignác urak javaslata nyomán elhatározta az inséggel fenyegetett s a segélyt valóban igénylő lakosokon elelmi cikkek, vetőmag s munkának szerzése által segíteni s e célból az adományok gyűjtésére s a hosszabb időre foglalkozást nyújtani vállalkozók összejárására minden — az egylet teréhez tartozó helyen bizottmányokat alakított oly egyénekből, kiknek ismert buzgalmitól sikeres eredményt várhatni.

Az inséges vidékekre, névszerint Polgár, Dob, Dada, Szt. Mihály és T. Badre, továbbá az u. n. Taktaközre, Rakovszky Samu és Mikecz Tamás; Nádudvar, Ujváros, Csege, Egyek és Páspök-Ladányba Bösörményi László; Szováth, Tettlen, Földes és Sápura László Alajos, a hajdu-

városokra pedig Varga Antal, Gaál Mihály, Oláh Miklós, Nagy Imre, Kürthy Elek, Molnár Sándor, Ember Gábor, Kiss Dániel, Kovács Miklós, Farkas István és Voloszonovszky József urak küldettek ki az elelmi cikkek svétomagvakkal segélyzendők és a munkára vállalkozók igazságos és méltányos összejárására. A vetésre adott magvak az ebben részesítendők által kedvezőbb időviszonyok beálltával visszaadandók lesznek, határozata lévén az egyletnek az ekint begyűlendő magból, takarékmagtár alapját vetni meg. — Az elelmi segély visszatérítendő nem lesz.

Mindezen működések gyors és sikeres vezetésére, a begyűlendő segély méltányos kiosztására stb. egy központi bizottmány alakult, melynek elnöke Kállay Emmánuel, tagjai Somossy Ignác, Id. Bónis Sámuel, Bösörményi László, Pilissy Lajos, Vidliczkay József, Gr. Dégenfeld Gusztáv, Nyiri János, Tót János, Gondá Balázs, Simon Endre, Matyasovszky Menyhért, Hrabár István, Rakovszky Sámuel, Gráfi József és Korányi Miklós. Ezen közp. bizottmány feladata továbbá a foglalkozásra vállalkozókat annak hol s minő feltételek alatt nyerhetéséről közegei által idejében értesíteni.

Az összejárás s gyűjtővek már kibocsátattak s aug. 10-re a központi bizottmánynak beküldendők.

Adja az ég, hogy a küszöbön álló nyomor enyhítésére irányzott ezen törekvés minél szebb sikert eredményezzen.

□ Szatmárt kertészeti társulat van alakulásban.

— B. Lo-Presti Lajos, idei szénatermését Merczifalva lakosainak átengedte, oly feltétellel, hogy a jövő évben napszámmal tartoznak ezért eleget tenni.

* A fővárosi lapok szerint a husárlészállítás tárgyában Pest város tanácsa tegnap tartott határozó-tanácskozományt. Ennek szükségét a jelen inséges időben minden vidék nagyon éri. Így derecskei egyik levelezőnk is keservesen fölajdul, hogy ott a husz méregdrágán — 10 kron mérik. A városunkkal szomszédos Sámson helysége s a közel Nagy-Bajomban már 8 kr s még ezt is sokan drágálják. Debreczenben 14 kron mérik a marhahúst.

□ A pozsonyi újság szerint 6 vagy 8 hajó Ausztriából, széna és szalmával rakodva, az alföldre indult. Pozsonyban is nagymennyiségű széna fekszik, mely a dunagőzhajózási társaság hajóira rakatván, Szolnok, sőt Naményig szállítatik. Oláhországból is mintegy 80 hajónyi széna érkezett a magyarhoni aldunára, mely a tiszamentében fog kirakadni. A dunagőzhajózási társaság tekintettel szénaszükségünkre, szállítási árát csökkentette.

Gyengénszurók.

II.

Furesa világot él ma az ember!
Semmi sem megy a régi jó renddel:
Mézes báb helyt'ü kardot kap a gyermek,
Hogy nevelkednek aztán békés embernek?
És az ifju, ha pelyhedzik álla,
Már a hon sorsát veszi szájára;
És, ha jut is önálló helyzetre,
Kelle titkos vágygyal lévén telve,
Tulvilági ábrándokba mélyed,
Miknek tárgya oh nem házas élet,
Hannem hősiés kalandok képe,
Mely hín fényben ragyog eléje —
Jól tudjuk, hogy a földi hajdan,
A hazát megrázkóltató hájban
Szerzett érdemét babért s díszkardot
Vagy másféle fűsi jelvényt kapott;
S most megérik szerényen kevéssel,
Heretivával s burmót-szenelenedéssel.
—
A férj, mo az látjuk naponta —
Vélve, díszesbb így a neje kintya —
Maga tesz férj-kalapot rája,
Kedves nejt'ü így emancipálja!
Ugy, hogy a nő, a ház ékessége,
A tisztas fűző-kannál helyelbe,
Hírlapot és politikát forgat;
S a csessemők ily anyatejt szopnak! —
Igy megy ez. — S ha elegendő lenne
E politikáló viskelegre
A hazai események sorja:
A hába meglőcsésztelhető volna!
De ahelyt', hogy kiki, mint kellene,
Csak saját háza előtt seprene,
A gyermekektől a vén emberig,
Férfi és nő mindnem egytől egyt,
Világfájdalmas göresökben nyögnek:
Nyit harati lengyelnek, görögnek! —
Mégváltozott minden uramfia!
Az élet már esupa komédia!
Nade ugy kell; ha bus ez az élet,
Legyen, amitől a kedv föléled:
Nevezzük ki a szomorúságot;
Gyászoljuk meg a régi vigasztot;
A tehertől ha roskadoz lábunk:
Fejünkön ezigánykarikat hányjunk!
Hisz divattá lett alatt ugy mint fent:
Hogy csak a reudolenséghen van rend!

Kikirikí.

A debreczeni lóverseny sorozata 1863-ra.

Első nap. Vasárnap október 4-kén.

1. Paripa-verseny. (Hack-Stakes)

500 frt. o. é. Magyar- és Erdélyországban nevelt 4 éves és idősb félvérlovak számára. Távoltság 1 1/2 mérföld. Tét 10 frt. f. v. f. Az aláírás e versenyre kötelez 1866-dik évig bezárólag. — Ki csak egy évre ir alá, 100 frt. tételt fizet. — Teher 4 é. 125 font, 5 é. 130 font, 6 éves és idősbre 135 font, menre 3 fonttal több. A második lóé 50 frt. Husz aláíró, vagy nincs verseny. Urlovarok szokott színekben.

2. Alföldi-díj 1000 frt. o. é.

Minden a bírodalomban nevelt csikózott ménes kaneczák számára. Távoltság 2 1/2 mérföld. Tét 100 frt. Bánat 50 frt. A második lóé a tét és bánat fele. Teher 3 é. 85 font, 4 éves 105 font, 5 é. 111 font, idősb 115 font, menre 5 fonttal több, félvérrre 7 fonttal kevesebb. 1000, 600, 500 v. 300 aranyas eszásári díj nyerője 5 fonttal, két ily díj nyerője 8 fonttal többet.

3. Földeszek versenye.

A pálya egyszer körül, azaz 1 1/2 a. m. Az első lónak 70 frt. a másodiknak 20 frt. a harmadiknak 10 frt. o. é. A futás nyereg nélkül történik, s csak oly ló futhat, melyet a választmány oda valónak itél.

4. Ostor-díj,

több versenykedelő által ez évre ajánlva. Teher legalább 120 font. Futhat minden szaboleh-, bilhar-, hajdukerület és debreczeni városi földbirtokos nem idomított és nem televér lova. A tét fele a második lóé, a harmadik a tételt menti. Nevezés az indulás előtt félórával. Urlovarok.

5. Egyleti-díj 500 frt. o. é.

Négy éves és idősb. Magyar- és Erdélyországban nemzett és csikózott félvér lovak számára, melyek egyleti tagnak bona fide tulajdonai. Tét 25 frt. f. v. f. A tétössze fele a második lóé. Távoltság 2 1/2 mfd. Teher 4 é. 120 font, 5 é. 125 font 6 é. és idősbre 130 font, menre 5 fonttal több. Lóra, mely bármit és holnyert 5 fonttal több. Ezen díj nyerője 10 fonttal többet. Urlovarok színekben.

Második nap. Kedden október 6-kán.

1. Asszonyosságok díja. Ezüst tisztelet-díj.

Tét 5 arany f. v. f. a tét 20 aranyig a második lóé: futhat minden részvényesnek nyilvános idomított-intézetben egy év óta nem volt 4 éves vagy idősb félvér lova. Teher 4 évesre 125 font, 5 é. 130 font, 6 évesre és idősbre 135 font, menre 2 fonttal több; lóra, mely futás végett gyepon sehol meg nem jelent 5 fonttal kevesebb. Távoltság 1 1/2 mérföld. Urlovarok színekben. Az egyleti-díj nyerője ezen díjra nem futhat.

2. Szab. kir. Debreczen város díja 100 arany.

Magyarországban (ide érve Erdélyt, a Szerb vajdaságot, tetemesi Bánságot, Horváth- és Tótországot is) született lovakra. Távoltság 2 mérföld. Teher 3 é. 95 font, 4 é. 113 font, 5 é. és idősbre 119 font, menre 2 fonttal több, félvérrre 7 fonttal kevesebb. Tét és bánatössze fele az első, fele a második lóé.

3. Ugrató verseny. — Ezüst tiszteletdíj, több versenykedelő által ajánlva.

Távoltság 1 1/4 mfd. négy 3 láb magas gúttal. Futhat minden szabolehi agariszgyeleti tag birtokában lévő ló, mely bona fide agariszaton használva volt. Teher 4 é. 120 font, 5 é. 125 font, 6 é. és idősbre 130 font, menre 3 fonttal több. Tét 30 frt. bánat 15 frt. a második ló kettős tételt kap. Nevezés okt. 5. este 9 óráig. Legalább 3 különböző tulajdonos lovának kell indulni, különben a díj jövő évre marad.

4. Vigaszverseny 200 frt. o. é.

Távoltság 1 1/4 mfd. Futhat minden ló, mely ez évben a debreczeni pályán megjelent, de nem nyert. — Teher 4 é. 120 font, 5 é. 125 font, 6 é. és idősbre 130 font, menre 3 fonttal több, televérre külön 7 fonttal több. Urlovarok színekben. Tét 10 frt. f. v. f. Nevezés fél órával a verseny előtt.

5. Ügötőverseny 100 frt.

Egyszer körül a pályán. Tét 6 arany f. v. f. mehet minden részvényes lova. Két ló négy kerékű szekérben, két szekér egymás ellen, minden szekéren egy bíró és egy urkoesis. Bejelentés 24 órával a verseny előtt. Hat szekérnek kell indulni, különben a díj nem adatik ki.

Egy díj nyerője 5 font, két díj nyerője 8 font, három díj nyerője 10 fonttal több terhet köteles vinni.

Magyar lovar, nem magyar lovarok mellett hét font terhet köteles vinni.

Minden pályázó és a gyepon idomítás végett megjelenendő lótól az egylet pénztárába 5 frt., minden induló lótól 5 frt. fizetendő, minden nyeremény 5 száztóljá az egyleti pénztár részére le fog vonatni.

Mindazon díjakra, melyeknél külön határido nincs kikötve, bejelentés határidejétől 1863. évi szept. hó 15-dik napja bezárólag van kitézve.

Mindenemű tudakozás, nevezés és bejelentés ily cím alatt: „Versenyt illető, Kiss Lajos urhoz Debreczenben, Piacz 21-46. sz. a.” bérmentesen intézendő.

A bejelentéseknek, a díj külön megnevezésével s a lovar színei és a ló részletes leírásával a fentebbi cím alatt intézendő levelekben kell történni.

Ló, mely a versenynapon megnevezve nincs, pályázásra nem bocsátatik s be nem jelentett magánversenyek is csak a feljegyzettek után mehetnek végbe. A tét és bánatpénzek legkésőbb a verseny napját megelőző este, az egylet titkárnál befizetendők, különben azon lovak, melyekért a tételek annak idejében le nem fizetettek, pályázatra nem bocsátatnak.

A debreczeni lovaröglek választmánya.

*) E sírat latinul van írva; azonban az e nyelvet nem értő olvasók kedvéért, magyarul is adni ezelszerűbbnek láttuk.

Az arany.

— ipar- és földismetani szempontból. —

A midőn e cikk irásához fogok, azon gondolat támad bennem: vajjon érdekelné fogja-e a „Hortobágy“ olvasóit, ha az aranyat kisé definiciáuldom?

Belső azt sugja, hogy igen!

Kit ne érdekelné ama fém, mely a pénzt képviseli és mely után „buzgó imádság“ epedez, milliók ajakán! Azt hiszem, hogy a „Hortobágy“ olvasói között sokan lesznek, kik az aranyat — mint pénzt — ismerik, de ki is ne ismerne a kellemes pengésű, hajlékony aranyat? Ám, ha azt kérdeznék valaki: „mi az arany? honnan szedik azt?“ — sokan nem tudnának rá kielégítő feleletet adni. E kérdésre akarok ezennel lehetőleg válaszolni.

Az arany a legrégebb kortól fogva ismeretes. Hanem, hogy melyik nemzet ismerte meg annak becsét és nemesességét legelőször: — nem tudjuk s a leghíresebb történetbuvárok sem voltak képesek e tárgyban legkisebbet is kifürkészni. Annál fogva e tárgyban én sem mondhatok többet, mint, hogy a phoeniciaiak a kereskedésnél és csereberénél, mint közvetítő eszközt, már használták. A görögök és rómaiak már pénzt is verettek belőle. Tehát az arany, a legrégebb időkől fogva az emberiség anyagi törekvéseinek legmagasabb eszméje.

Aristoteles írja, hogy Macedoniában Kr. e. 300 évvel, az aranyat hegyből ásták és olvasztva adták át a forgalomnak. Tehát már a vegytant is értették, mintán az aranyat olvasztani tudták. Az erdélyi aranybányászat régi maradványai is eléggé bizonyítják, hogy a dákok s később a rómaiak már nagyban művelték a szép aranyat.

Bevezetéstül úgyhiszem elég lesz ennyi. Most nézzük, hogy és mint nyeretik az arany? E kérdést megfejtendő, kénytelenítettünk a geognosiát segítségül és vezérforrással venni.

Az arany a föld belső rétegei között fordul elő: legtöbnyire a diorit, syenit, zöldkő-porfir, mezőkö-porfir és agyagporfirban, ritkán a gránit és esillámpalában. A magyar föld területén mezőkö-porfir, esillámpala és homokkőben fordul elő. Ebből látható, hogy az arany az első képződményektől veszi eredetét legtöbnyire. Vannak ugyan aranytartalmu rakodmányok a második korszakból (vizözön) is: de ezek nagyon csekély tartalmak. Az arany a fentnevezett közetekben erek vagy kisebb-nagyobb csomócskákint jön elő mindig némi ezüsttel vegytenilag vegyülve. Másnemű fémekkel is előfordul ugyan, de oly csekély mennyiségben, hogy csak ritkán fizeti ki a reá fordított szorgalmat s munkát.

Az arany legnagyobb mennyiségét az első korszakbeli képződmények adják. Példa erre hazánkban Verespatak, Abrudbánya, hol évenként közép aránnyal 10—13 mázsa arany nyeretik a hegyekből. Az erek és fészkek, melyekben előfordul, nem nagy terjedelműek, hanem gyakoriak. Különös az, hogy az arany előfordulása a közetek rétegeiben egészen elüt a többi fémétől, pedig ugyanazon egy korszak alkotta mindnyáját. Így például a vas, réz, ezüst és irany több száz, néha több ezer öre menő hozsban 5—6 láb, néha ölnyi vastagsággal fordul elő; holott az arany ritkán megy túl a 200 ölen és csak néha hüvelyknyi vastag.

A második korszakbeli arany, mely homokrakodmányokban néha agyagtelepekben található 3—400 ölnyi hozsban, néhány lábnyi szélességben találtatik. Kivételkép említhető a californiai újabb felfedezés, hol az arany tartalmu telep 1000 öl hozsba s néhány láb széles és gazdag tartalomra nézve vetekedik a hegyi aránnyal. Nagy darabokban igen ritkán fordul elő a tiszta vagyis termék (gediegen) arany. Ebben mégis hazánk díszkedhetik leginkább, mert eddig a legnagyobb súlyu termék arany, Verespatakon találtatt (2 font.) Ha nem családóm, valamelyik bécsi gyűjteményben van. Nemezetl múzeummunkban is van egy 42 hat súlyu, szluten hazánkbeli.

A második képződmény aranytelepeit soha sem lehet egész bizonyossággal általánosán jellemezni, mert az alapközet (amelyre az aranytartalmu homok vagy agyag rokodott) különbözik. Az Úral hegységeiben agyagpala, szarufénylepala (Horubledschiefer) kigyla, zöldkőpala, keselykő, közönséges mészkő, átmeneti mészkő (Übergangskalk) gránit stb. felváltva. — Californiában ismét zöldkő és a porphyry egy faja: hazánkban pedig a esillámpala és ugynevezett kárpáti homokkő képezik az aranytelepek alapközeteit. Hazánkban az aranytartalmu homok vagy agyag mászánkint 1 latot ad legtöbbet, melyet mosás által nyernek. Hyen aranymosások vannak leginkább az aranyos, maros, és olt partjain; régebben a garam, rába és tiszta mellett is voltak. Uglát-szik, hogy ezen második korszakbeli rakodmányok is nagyon rég igénybe vétettek, mert sok helyen található aranymosások nyomai hazánkban is. Plinius pedig említi, hogy az ő idejében Spanyolországban igen gazdag sikerrel mosták az aranyat.

(Folyt. köv.)

VIDÉK.

□ A biharmegyei gazdasági egyesületnél múlt hó 20-kán választattak meg a szakosztályi elnökök és jegyzők; jelesen: a közigazgatási és statisztikai szakosztály elnökeül Veér Sándor, jegyzőjeül Fényes Kálmán; — a kertészet, borászat és méhészeti szakos-

tály elnökeül Tar Imre, jegyzőjeül Szarukán György; — az állattenyésztési szakosztály elnökeül Markovics Emánuel, jegyzőjeül Kelemen Sándor; régre a gazdasági gép- és építészeti szakosztály elnökeül gr. Haller Sándor, jegyzőjeül pedig Gálbory Sándor elnök.

□ A szegedi takarékpénztár ötszáz forintot utalványozott azon célra, hogy ez összegben nov. 1-től april 1-ig kenyerek süttetvén, azok a szűkölködők közt vasárnaponként kiosztassanak.

** Érmelléki egyik t. levelezőnk, Kaka d helységből a múlt hóról a következőket írja: Ezen községnek s határának területe 3068 hold, mely mintegy két-harmadrészben fekete, egy harmadrészben homokos talaju földből áll; általában termékeny s termőereje, — néhány orosz hitűekkel vegyes töbnyire reformált vallásu — 170 házbau lakó közönség hangyaszorgalma által még inkább emeltetik. — Van is, — hála a gondviselésnek, — termésünk elég; mert míg a zsíros kunság mezejéről, inség és szűkösség miatt panaszokkal telt ajakkal községyünkön keresztül vonuló kunsági atyánkfiaiak sorsa, gazdag magyar alföldünknek az idő rendkívüli mostohasága miatti szegénységéről győz meg minket, — az ematt kelt százalmas és keserű érzést, határunkon elhullámzó arany kalászok feletti széttekintéssel kelt — s a már sorba rakott süri keresztjeink szszéna-csomóinkból nyerendő évi haszon feletti öröm és megelégedés váltják fel.

A környékünkön oly számos községet szomorú sorsra juttatott jégvihar, határunkat ez idén is, eddig megkímélte s öszi termésünk hō időben is kielégítő, — tavaszi termésünk leginkább tengeri, mely eddig, a föld jó tulajdonságánál fogva, a valóban szakértő mivelet mellett a szárazságot kiállotta és ha a közelebbi napokban, vagy legalább e hold folytán, csak egyszer is jól megázhatik, kivánt jutalma leend a munkások izzadó földművesnek. Anyaszéna a termésünk szép eredményvel már boglyákban van, de a sarjuhoz eső kell, különben marhalegőnek lesz csak használható. Egyébiránt legelőnk ugy sincs s haza járó fejsteheneinket, itthon kész takarmánnyal kell esténként etetni, különben kiapad a tejforrás, — node, az időszerint annyj tapasztalt csapásra gondolva, eme hiányt békén tűrjük.

— A szalárd-fördői „Anna-bál“ mely szokott kedélyes — mondhatni családias jellegéből ez évben sem veszte: múlt hó 26-kán tartatott meg. Boka és Kis Lajos zenetársulata huzá a vigadó-közönség talpa alá a jobbnaál jobb esárdásokat, mik a jókedvet annyira emelék, hogy a dáridó a „kivilágos viradig esárdás“-sal világos reggel lön befejezve.

Bákirálynót nevezni elvünk ellen levén, röviden csak annyit jegyzünk meg, hogy szép számmal voltak jelen a vidék urhölgyei közül, kik a szalárdi idei bált hosszú időre emlékezetessé tették és akik, amidőn maradandó emléket hagytak a fogékony keblekben vissza: eseredben, nem egy ifjunak szívnyugodalmát vitték magokkal.

Ughalljuk, hogy a földtulajdonos Csernovics Péter ur ömlga az ősz folytán Szalárdon általa rendezendő szántásverseny alkalmával még egy bált adatand — az inségben szenvedők felségelésére.

** Nyiregyházi levelezőnk írja, hogy ott közelebb takarékpénztár alakult, melynek elnökeül, általános belegyezőssel izraelita választatott, ki is működését mindenkinék nagy megelégedésére folytatja. Továbbá tudatja, hogy Nyiregyháza hatósága könyvnyomda felállításán munkálkodik. — A kaszinó-egylet 140 tagból áll, hol a felebaráti szeretet s testvériség képezik az összetartó kapesot.

□ Szováthy Soma hazánkia, kinek a londoni világtúrlaton két dísz-szűre 1248 frton kelt el, a párisi műkiállításra újra három szűrt készítet, melyeket 20 kr belépti díj mellett Egorben közszemlére teend ki. Kivarrásuk igen pompás.

* Nagyahajomi levelezőnk írja, hogy ott az időjárás töbnyire szeles; eső nem jár, bárha fellegek gyakran mutatkoznak is. A tengerivetés a multkor eső alkalmával nagyot igazodott s ha még egy hét alatt eső áztatná, természethez is lehetne remény.

* Nyiregyházas f. hó 21-kén több odaváló gazdának, mintegy 500 kereszt gabonája tőz martaléka lön.

□ Székelyhid vöröst a napokban nagy szerencsétlenség érte. 18 házat s több melléképületet hmvasztott el a mítsem kimélő tüzvész. Számos oly család maradt fedél és élelem nélkül, melyek segélyre, rögtöni segélyre szorulvák s a nemes keblű emberbarátok adakozását megérdemlik. Ki gyorsan ad: kétszeresen ad!

□ Karczagról írják nekünk: tegnapelőtt julius 28-kán nálunk tartott egyháziudéki tanácsülésben bontattak fel a heves-nagykunsági h. hv. esperes választására beérkezett szavazatokat tárgyzó levelek. Esperessé 30 szavazat közül 21 szavazattal, n. t. Könyves Tóth Mihály ur, városunk köztisztviselte s szeretetben álló, közibünk csak imént jött egyik lelképásztora választatott, a többi 9 szavazat 3 egyén között osztott meg.

Jól tudjuk, hogy épen Debreczenben s vidékén vannak olyanok legtöbnyire, kik ujjonnan választott esperesük lelke melegéhez velünk együtt legközelebb állanak, azért igyekezzük ezt épen a t. szerkesztő ur becses lapjában mihamarabb tudatni, hogy öndka mi örömlünkön, kik e forrón szeretett s tisztelt kitűnő lelképásztor magunkéunk vallhatjuk, mihamarabb osztózhassanak.

Délelti csemegék.

IV. Pórkevelység.

Potemkin, II. Katalinnak ezen hatalmas kedvese, ki évenként 100,000, születése és nevenapján ugyanannyi rubelt kapott uralkodó kedvesétől, a küludvarok fejedelmei által is elárasztatott kitüntetésekkel, rendjelekkel. Nagy Fridrik kissé elkésve küldte meg neki a feketesas-rendet; az átnyújtáskor igyszólt Potemkin felfuvalkodott kevelységgel: „nagyon le vagyok ugyan kötelezve a király iránt, de valóban alig tudom, hogyan fogom azt a már birt rendjeleim tömege közé elhelyezni.“

V. Katalin kedvesei.

Érdekes tudni, mint választá s mint utasítá el kedveseit II. Katalin orosz czárnő. Ha egy szép testalkatu férfi megtetszett a czárnőnek, hadsegédjének nevezte ki, a palotában kellett laknia, a czárnő lakása alatti szobákban, melyek titkos lépcsővel voltak amazzal összekötve. Kineveztetése napján 100,000 rubel ajándékot kapott s minden hét elején 12,000-ot falált éji asztalkáján; 24 személyre asztaltartás, inasok, fogatok, háztartás stb. az udvari marschal gondjára bízott. Ezen pazar ajándékokért a kedvenceknek le kellett mondani minden szabadságról, s urnőjéhez volt csatolva, mint annak árnyéka. Ahova a czárnő ment, követnie kellett. ha otthon maradt, egy perczig sem távozhatott engedély nélkül; növel beszélnie tiltva volt s ha valahova vendégül hivatott, a házi nő nem jelenhetett meg az asztalnál. — Ha a czárnőnek másvalaki tetszett meg, egy meghitt barátához hivatott az, hol véletlen a czárnő is megjelent s egy titkos jel adta tudtára a meghittnek, ha vajjon az ismeretség folytatandó, vagy abbahagyandó. — Ha a kedvence már nem tetszett, parancsot kapott utazásra, mire gazdag ajándékokkal láttatott el. — Igy válogatta Katalin kedveseit. — Egyetlenegy maradt, az alsó orosz nemesi osztályból származott durva Potemkin, ki nélkülözhetetlenné tudta magát tenni Katalinnál. Még a III. Péter elleni lázadások feltűnt az ifju örmester a czárnőnek, míg lépcsőnkint kedvesévé válván, a czárnő felett is uralkodott. Ő is megkapta egykor, mint a többi az utazási parancsot, midőn egy ukraini ifju Zavadovszky nyerte meg a czárnő gyöngéd hajlamát. Potemkin azonban merésztel maradni. Készületeket tön ugyan az utra, de másnap midőn a czárnő kúrtyaasztalnál ült, belépett Potemkin a terembe s a czárnő székével szemközt állapodott meg. Harag és csodálkozás nélkül vette őt a czárnő észre, sőt kúrtyáját nyújtá neki, mondván, hogy ő szerencsésen játszik. Potemkin megtartá rangjait, méltóságát s még inkább megerősödött a hit a czárnőben, hogy ez ember nem nélkülözheti. Ötszáz millió rubelre becsültik az összeget, mibe az országnak e kedvence került. Maga után még sok kedvest kerített czárnőjének Potemkin.

Időjárás viszonyok jelentése, sz. kir. Debreczen város főorvosától.

(April, máj, és június hónapokról)

Súlymérő legmagasb állása	554 ^{mm} 31	april 1 délben
közép	551 ^{mm} 45	„ „ „
legkisebb	527 ^{mm} 15	„ „ „
Hőmérő legmagasb állása	29.	0 jún. 24 este.
közép	15.	5 „ „ „
legkisebb	2.	4 april 1 reggel.

Aprilhónapban volt borult napunk 7. tiszta 9. eső 7. főleg tiszta 6. eső, villám és mennydörgéssel 4.

Májushónapban: borult 4. tiszta 14. eső 5. főleg tiszta 6. villám, mennydörgés esővel 4.

Júniushónapban: borult 15. tiszta 5. főleg tiszta 7. eső 5. ezekből kétszer az eső villám és mennydörgéssel párosult.

Szelek járása.

Aprilban: nyugati szél 12-szer, északi 18. déli 10. keleti 6. északnyugati 6. délnyugati 2. északkeleti 2. délkeleti 2.

Májusban: nyugati 7. északi 18. déli 9. keleti 13. délnyugati 1. északkeleti 5. délkeleti 4.

Júniusban: nyugati 11. északi 15. déli 12. keleti 8. északnyugati 5. délnyugati 2. északkeleti 2. délkeleti 5.

A szelek e folytonos köborlása egyik főoka annak, hogy napjainkban oly ritkán és kis mértékben történeak esőzések.

IPAR, GAZDÁSZAT, KERESKEDELEM.

Hogy áll az aratás?

1865. Julius 1—15-ig.

Békés-Csabán egy hold'vetésről két pozsonyi mérő buzát s így 30,000 holdon 60,000 p. mérőt remélhetni, tengeri 143,600 mérőt; szükséges pedig Csabának 159,000 mérő buza s 752,000 tavaszi gabna. Ugyanott 80 ezer holdból 74 ezer terméketlen maradt. — Napszámából 5700 lélek. Mármár a tengerire is nagyobb részben elkészt az eső. — **Cserenkán** termelt egy holdon 10—14 kereszt s egy keresztből 1 1/3 pozsonyi mérő azélos piros buza. Zab alig harmadrésze a tavalyi termésnek. A tengerit mindha leforrázták volna. A legelő kétség. — **Soproni** tudósítás szerint: Fehér, Veszprém, Baranya és Vas megyékben általában jó, Zala, Sopron és Somogy megyékben meglehetősen aratást várnak az ősi vetésből; árpa, zab községyertben alul; tengeri lu hamarjában eső nem éri, mind kisül. Baranya, Somogy és Vas megyékben takarmány meglehetősen, a több említett megyében nagy takarmányhiány. — **Temesváron** a gabonára nézve már semmi kilátás;

Folytatása a mellékleten

Melléklet a „Hortobágy“ 1863-diki 28-dik számához.

a tengerre is csak az ohajtott eső adhat reményt, de ha késik, ez is megsemmisül. — A bácskában buza több termelt, mint tavaly; árpa némely helyen egy holdról 12—14 keresztet s keresztje 1 1/2—2 p. mért adott; de a zabvesztéseket nem pótolja, mert az egész Bácskában alig vettek tizedrésznnyi árpa, mint zab; hol pedig nagyobb mennyiségben vettek árpát, éppen oly silány volt mint a zab. — A tengeri, ha néhány nap alatt esőt nem kap, éppen semmi termést nem igér s így ott is sovárognak a jó eső után. — Makó ugy N. Sz. Miklós vidékein az aratás megkezdett; az öszivetések holdankint (átlagos számitással) 5—6 p. mért adnak, a mag nem rosz, de kevés. — Takarmány nincsen, de annál nagyobb a szárazság, mely a kukoricát is végveszélylyel fenyegeti. — Losonez vidékén is folytonos a szárazság, a kevés takarmány ára naponkint növekedik, a tavaszivetés silány, az őszi középszerü. — Szeged környékén, holdankint 5—7 mért buza termelt; a Maros mentében annyira változott, hogy míg egy helyen alig 4—5 mért termelt, más részén 11—12 mért is megadott holdja a buzavetésnek. Minősége jó, aczélos; — a jég ott is nagy károkat okozott. — Pöstyén hegközi vidéke számitott rá, hogy szépen állott vetései terményeiből az alföldi nyomort enyhíti, de július elején oly jégeső verte el a szomszédos 18 határt, minőre legdösb emberek sem emlékeznek s így alföldi testvéreikkel egyenlő szomorú helyzetbe jutottak. — Keszthely határain buza, rozs jó, de kevés magot adott, tavaszivetések alig adják meg az elvetett magot; a tengeri aligha véghépen ki nem vesz a hosszúság szárazság miatt. — Baján száraz idők, esőre nincs kilátás. — Buza, rozs-aratás eredménye kielégítő mind mennyiség mind minőségre nézve. Zab nagyon középszerü. Tengeri, burgonya szenved az esőhiányban. Takarmányhiánytól tartanak. — Soprony környékén és a szomszéd megyékben buza, rozs jó minőségű s elegendő lett, árpa kevés, zab ugyszólván semmi; széna s más takarmány nagyon kevés. — Csákvár: őszi élel középszerü, árpa kevés, zab igen silány, tengeri, burgonya várná az esőt. — Uj Verbász környékén a buza kielégítő eredményü, holdankint 10—15 pozsonyi mért. Zab nagyon rosz. Kukoricza szép, de mielőbbi esőre vár. — Tisza Ujlaktól Bereghmegye felé mintegy 4 mértföldnyire minden termény silány, széna alig valami. Munkács, Ungvár, Nagy Mihály, Gálszécs környékén a vetések dusak s bőtermést ígérnek, széna is elég, bár kevesebb mint máskor; Kassa felé nem olyan jó a fű mint más években. Kassa-tól Lőcsőig roszabb vetések, kevesebb széna mint máskor. Késmárkig még gyöngébbek, Tatra fölé pedig a vetés jól mutat, de nem ad annyi magot mint máskor, a széna is ezt lehet mondani. A szépségen is esőhiányról panaszkodnak. — Eszék vidékén a buza holdankint 20—25 p. mért ad. Kukoricza nagyon kevés reményt nyújt. Zab silány, más takarmány is kevés. — Kúla. A kukoriczra nézve közeledik a végóra, ha a leggrövidebb idő alatt meg nem ázik, csak esutkaja lesz; buza egy holdon 9—12 mért adott, a szem igen szép piros s aczélos, 85—88 fontos. Zab alig harmada a tavaszi termésnek, mely pedig csak középszerü volt, Burgonya silány. — Ér-Adony vidékén próbanyomatás után egy kereszt 2 p. mért búzát adott. Árpa, zab meglehetősen. Takarmány, ember emlékezte óta nem volt oly kevés mint az idén, bár most is lesz annyi széna, hogy az ottani szükséget fejezi, sőt másva is juttathat. Tengeri meglehetősen. A diószegi kágyai jégverte szőlőkön kívül az éremtelen gazdag szőlőtermés mutatkozik. — Tiszaföldvár. Sovány termés. Török, pelyva egy két hónapra való, a barmászatot végpusztulás fenyegeti; a ragály miatt barmokat máshova nem szállíthatják. Igavonó barom hiányában szántóföldjeik egyrésze vetetlen marad. Póttakarmányt vettek; de ki sem kelvén, azzal is szegényebbekké lettek. Nemesek éhezni, de éhen is fog a földnépe. — Pozsony. Buzaratásuk kedvezően utott ki; a többi termés silány; a tengeri, ha rövid időn meg nem ázik, semmit nem terem. — Baranya megye nagyobb részében, a kaszálás eredménye a várakozásnak megfelelt. Zab nem jó, de annál jobbnak ívet az árpa. Rozs és buza, néhány silány helyet kivéve szintén jól termelt; löher középszerü; tengeri buja. A szőlőkön a késő fagyok kárt árítottak, de azért jó termést ígér. Gyümölcs nagyon kevés. — B. Birtok. A 2000 szőlőkötőnek kiosztott 500 ft alig pár napra való; a népek nincs keresete s sürgelén kiadják: „mint a felölös munkát a népeknek.“ — Piskóton a tavaszi vetemények még mindig szépek, de ha eső köslik, tengeri, búkköny, zab, végképen kiséül. — Szilvák vidékén az eső a már fonyadni indult kukoriczát s más tavaszi veteményt föllevenítette. — Nyíregyházán szintén jókötöny eső volt, az aratás nem ütött ugyan jól ki, de a galonátizlet-forgalomban nem nagy az élénkiség.

Kertészgazdászati nyilteleví a „Hortobágy“ t. szerkesztőségéhez.

Tisztelt szerkesztőség! Beesés felhívásának eleget teendő, van szerencsém tudatni, mikint a csarnokbizottmányi utóbbi szemle óta, buza s más gabona-gyümeményünk tetemesen növekedett; — többi között éremjéni Fráter Béla és m. homorogi Fehér Elek urak egyiptomi árpa néven egy különösebb fajt ismertettek, melynek szemje, színére nem a mi közönséges árpánkhoz, hanem a már bemutatott amerikai rozshoz hasonló, azon különésggel a szem maga, hogy míg az amerikai rozs felhüvelyk hosszúságával nagyon szembeáll; az egyiptomi árpa rendkívül vastagságával lép meg a szemléből, és mint termelől mondják, szaporúság tekintetében sem áll hátrább, sőt előbb, közönséges árpánknál. Továbbá pándi birtokos m. Szilassy György ur 192 fontos ausztráliai búzát, a pesti kertészgazdászati ügynökség fehérszínű búzát, s más nevezetes külföldi buza, árpa, zab-fajokat, — melyekből szerezni is lehet — debreczeni Maros Péter ur különösebb tengeri fajokat ismertettek. A már ismert mumia-buza, mely általam csatári agyagos talajban kalászos és kalásztalan vagyis (arbuza és rozszal) ve-

gyesen természetelt kísérletül: közelebbi vizsgálatnál valóban szép szaporúságot tüntetett elő, mert egy szem mag után fejlődött bokorban kalászos búzánál 5 buzafő, s egyben 38 szem buza, a tarhuzánál 5 b. fő, s egyben 43 szem, a rozsnál 7 b. fő s egyben 50 szem, mumia-buzánál 6 buzafő s egyben 68 szem buza volt szemléhető; tehát egyre-másra míg a leglőbb 7 magfős rozs bokrában is csak 350 szemet számitottunk; a mumia-buza egyenlő 6 mag fős bokrával 408 szem magra számitunk; pedig egy magfő sem fejlődött nálam oly nagyra, mint minőket a pesti kert. gazd. csarnokban Szilassy György ur ő migától kiállítva láthatni.

A borkiállítványt a pesti ker. gazd. ügynökség, továbbá szoboszló Kardos Sámuel debreczeni Irinyi István, Meggyesy Lajos urak szaporították közelebből, különféle finom boraikkal.

Gyümölcsnél, a kertészeti egyesület ambrozia kajszia, Csanak József ur fehérekajszia, s muskotály szilvája, Laky Imre ur muskotály kajszia, széptetsző körtéje, Szabó József tanító ur muskotály körtéje, fekete és nancikajszia, Búcsi László ur korai buzás almája és b. ujfalu Tardy Elek ur vérbelü körtéje voltak eddigelő kitünőbbek.

A virágyűjteményt Csanak József ur több szép virággal, s kiválólag egy hófehér virágu kaktussal, N. Várad Szabó Ferenczné urnő pedig illatos szép pergamen fával gazdagíták.

E példák nyomán kívánatos volna, hogy kinek jelesb fajtermékei vannak, mindenikből adna állandó kiállításunkba: mert így lenne alkalom felismerni, ismertetni, és közrejutatni a legjobb fajokat.

Pestről Girókuty P. Ferenc urnak — ki „Falusi gazda“ czimü lapját is az előfizetés visszaadásával díj nélkül ajánlotta fel, ugy kertészeti egyesületünk mint csarnokunk részére — ígértét bírjuk, hogy pesti kert. gazd. csarnoka nevezetességeivel időnkint csarnokunkat is részeltetni fogja.

Hálás köszönetünk mindazoknak, kik szives részvétökkel e csarnokügyet, mely közügy, elősegíteni, támogatni készek. Debreczen, július 30. 1863.

Gobóczy Károly kertészgazdászati ügynök.

Terménytár.

Debreczen. Jul. 31. — A gabnaüzleti forgalom e héten igen lanyha volt, melynek, részben a küszöbön álló lőrcz-vásár, (melyre a nagyobb részben leendő szállítványok visszatarták,) részben a környéken elharapózott marhavész az oka, nem levén mogaedve ökrös szekérel a városba bármint is szállítani. Ily körülmények közt a búzának 4 ft 25—50 kr. rozsnak 2 ft 50—60 kr. a tengerinek pedig — mivel jöterméshez kevés a remény: — 5 ft 20—30 kr. volt az ára.

Azon sokoldalú es a pásokat, — melyekkel vidékünk meglátogatott — növeli még a kiütött marhavész is, mely közelgő vásárunk okvetlen hátrányára szolgál. A pesti keresk. és iparkamara alig hogy értesüle a marhavésznek környékünkön kiütéséről: legott folyamodást intézett a nm. Helytartótanácshoz, aziránti intézkedés végett, hogy amint a közelgő vásár megtarthatása elé akadály ne gürdölne. *) (H.)

Karozag. Jul. 24. — tiszta buza 4 ft 40 kr. kétszeres 4 ft — kr. árpa 2 ft 60 kr. zab 2 ft 20 kr. tengeri 3 ft 40 kr. marhalus fontja 14 kr. (Cs.)

Margitta. Jul. 24. — Tiszta buza 5 ft 20 kr. kétszeres 2 ft 50 kr. rozs 2 ft 10 kr. árpa 1 ft 80 kr. zab 1 ft 60 kr. tengeri 2 ft 50 kr. krumpli 1 ft — kr. lenese 5 ft 20 kr. kőlkőskő 8 ft — kr. ujb. bor, öregesebrével 7 ft. ó bor 8 ft. 1 iteze disznószir 40 kr. sör 10 kr. pálinka 20 kr. sertésbús fontja 16 kr. marhalus 10 kr. szalonna 25 kr. szappan 30 kr. fagygyugyertya 44 kr. koményfa öle 7 ft. agla 5 ft. széna 10 fontos részletben 25 kr. szalma 10 kr. közpöstyű ökr 60 ft. tehén 50 ft. (H.)

Nagykállo. Jul. 24. Buza 5 ft 60 kr. kétszeres — ft — kr. rozs 2 ft 60 kr. árpa — ft — kr. zab 2 ft 50 kr. tengeri — ft — kr. 1 öl tizifa 10 ft. 1 mázsa széna 5 ft 60 kr. 1 font szalonna 30 kr. krumpli 1 kr. marhalus 15 kr. fagygyugyertya — kr. buza-liszt 12 kr. szappan 50 kr. buzaóra 16 kr. szalma — kr. olaj itezje 40 kr. borsó — kr. lenese — kr. köleskása — kr. 1 iteze új bor 14 kr. ó bor 20 kr. pálinka 18 kr. 1 font gersli — kr. paszuly itezje — kr. disznószir 40 kr. (H.)

B. Nagybjom. Jul. 24. — Tiszta buza 4 ft 75 kr. kétszeres 5 ft 90 kr. rozs 5 ft 40 kr. árpa 2 ft 90 kr. zab 2 ft — kr. tengeri 5 ft 20 kr. marhalus fontja 8 kr. (Sz.)

Nyíregyháza. Jul. 25. — Takarmánytermésünk általán véve rosz; gabonatermésünk középszerü; ami pedig kapás növényeket illeti: ha esőnk nem lesz, nincs azokhoz semmi remény. A mai napon tartott hetivásáron a gabnárak következők voltak: buza 4 ft — 4 ft 20 kr. kétszeres 2 ft 70—80 kr. rozs 2 ft 40—50 kr. árpa 2 ft 20—50 kr. zab 1 ft 70—80 kr. tengeri 2 ft 80—90 kr. (K)

Derecske. Jul. 27. — Mai napon tartott heti vásárunkon, a piaci árak következők voltak: Buza 4 ft — kr. kétszeres 5 ft — kr. rozs 2 ft 40 kr. árpa 2 ft — kr. zab 1 ft. 60 kr. szalonna mázsája 56 ft. zsir itezje 46 kr. sertésbús fontj 16 kr. marhalus 10 kr. — ami elég drága ily időben, midőn a marha ára ugy alászállott hogy egy tehőnek, — melyről 500 font bus könnyen lekerül: 18 forint az ára. (F.)

Tokaj. Jul. 31. Tisztabuza 4 ft 50 kr. kétszeres 5 ft 50 kr. rozs 2 ft 40 kr. árpa 2 ft 20 kr. zab 1 ft 80 kr. tengeri 5 ft. — kr. kolompér — ft 80 kr. 1 mázsa liszt 0. számu 16 ft. — kr.

*) Mint értesültünk, ugyanazt tevő a helybeli ker. és iparkamara testület is.

— sz. — frt. — kr. kenyérliszt — frt. — krt széna 3 frt — kr. faszén 1 frt. szalonna 52 frt. zsir — frt. 1 font marhalus 11 kr. borjúhus 11 kr. 1 öl bikkfa 7 frt. (Z.)

Ér-Mihályfalva. Jul. 30. Tisztabuza 4 frt — kr. kétszeres 2 frt 80 kr. rozs 2 frt 40 kr. árpa 1 frt 80 kr. zab 1 frt 50 kr. tengeri 3 frt — kr. kása 7 frt 20 kr. paszuly — frt — kr. egy tyuktojás — kr. sertésbús fontja 16 kr. marhalus 10 kr. szalonna fontja 36 kr. 1 iteze zsir — kr. olaj — kr. 1 mázsa szalma — kr. (V.)

B. Ujfalu. Jul. 30. — Tiszta buza 4 frt — kr. kétszeres 5 frt 50 kr. rozs 2 frt 90 kr. árpa 2 frt 40 kr. zab 2 frt — kr. tengeri 3 frt 20 kr. köleskása 7 frt 20 kr. paszuly 5 frt 50 kr. lenese 6 frt 40 kr. borsó 4 frt 80 kv. szarvasmarhák középára darabonkint 28 frt. egy mázsa szalonna 36 frt. 1 font nyersfagygyu 14 kr. marhalus 10 kr. egy iteze bor 10 kr. sör 10 kr. pálinka 24 kr. lámpa-olaj 36 kr. (D.)

Egyenkint elősorolása

a debreczeni ref. egyház kistemploma és tornya újbólépítésére 1863. május utolsó napjáig tett ajánlatok s adományoknak. (A * gal jelölt összegek befizettek, a többi csak megajánlatott.)

(Lásd: 1865. 28. szám.)

Hatvan utca 3-dik tized.

- Tóth István 5 frt. — Poresin Sámuel 2 frt * 4 frt. — Jámbor Ferencz 200 frt. * — Poresin János 15 frt. — Piroška György 3 frt. — Dézsi János 9 frt. — Szentjóni Andrásné 1 frt 50 kr. — Imre János 1 frt 50 kr. — Major János 5 frt. — Özv. Tóbiás Mihályné 1 frt 50 kr. — Günezi János 5 frt. — Kovács Péter 5 frt. — Matkó Mihály 1 frt 50 kr. — Özv. Nagy Ferenczné 12 frt. — Nagy Sándor 1 frt 50 kr. — Darvas István 1 frt 50 kr. — Nemes István 1 frt 50 kr. — Kállay János 1 frt 50 kr. — Özv. Erdődy Józsefné 40 kr * 80 kr. — Nagy Sándor 6 frt. — Özv. Nagy Bálint 6 frt. — Molnár András 5 frt. — Szalay József 9 frt. — Eesedi János 1 frt * 2 frt. — Gyarmati István 1 frt 50 kr. — Bozó János 1 frt * 2 frt. — Buray István 6 frt. — Nagy András 60 kr. — Nyári István 5 frt. — Gyarmati János 30 kr * 1 frt. — Kiss Bálint 5 frt. — Kovács József 1 frt 50 kr. — Özv. Vársárhelyi Mihályné 50 kr * 1 frt. — Kerékjártó András 5 frt. — Ifj. Kerékjártó István 5 frt. — Pánczél Ferencz 3 frt. — Török András 2 frt * 4 frt. — Csapó János 1 frt 50 kr. — Özv. Nagy Sándorné 1 frt 50 kr. — Kovács József 5 frt. — Gyenge Mihály 5 frt. — Özv. Bozó Jánosné 5 frt. — Ifj. Mike Ferencz 10 frt 50 kr. — Balogh Mihály 1 frt 50 kr. — Özv. Murvai Bálint 2 frt * 4 frt. — Ifj. Murvai Bálint 1 frt 50 kr. — Nagy András 1 frt 50 kr. — Özv. Szücs Mihályné 12 frt. — Ifj. Szücs Mihály 5 frt. — Mike Ferencz 10 frt * 10 frt. — Kiss György 5 frt * 10 frt. — Szabó István 50 kr * 1 frt. — Eesedi István 6 frt. — Nánássy György 1 frt 50 kr. — Kovács Jánosné 4 frt * 8 frt. — Buray András 2 frt * 4 frt. — Poresin István 5 frt. — Deák János 9 frt. — Szabó János 1 frt * 2 frt. — Balogh András 6 frt. — Balogh István 5 frt. — Özv. Debreczeni Istvánné 6 frt. — Debreczeni Mihály 5 frt. — Papp Sámuel 10 frt 50 kr. — Réti Ferencz 6 frt. — Nagy Mihály 1 frt 50 kr. — Szabó István 1 frt * 2 frt. — Szabó István 1 frt * 2 frt. — Jeney Péter 5 frt. — Mester József 1 frt 50 kr. — Nagy Sándor 3 frt. — Fecugó István 1 frt 50 kr. — Hegedüs András 1 frt 50 kr. — Hornyák Sándor 15 frt. — Pápai Sándor 6 frt. — Kovács Péter 3 frt * 6 frt. — Kis István 1 frt * 2 frt. — Szilágyi Péter 1 frt 50 kr. — Özv. Kovács Istvánné 1 frt. — Debreczeni Gábor 1 frt 80 kr. — Tur János 1 frt * 2 frt. — Nagy Gergely 1 frt * 2 frt. — Özv. Borbély József 5 frt. — Horozeg Lajos 1 frt 50 kr. — Özv. Csikos Sándorné 2 frt * 4 frt. — Bereczky Sándor 1 frt 50 kr. — Balogh Sándor 2 frt 50 kr. — Özv. Kovács János 2 frt * 4 frt. — Elek Mihály 9 szerkér homok. — Özv. Pápai Ferencz 2 frt * 4 frt. — Özv. Szabó István 1 frt 50 kr. — Günezy János 5 frt. — Burai András 5 frt. — Takács János 1 frt * 2 frt. — Nagy Sándor 5 frt. — Balajti Ferencz 1 frt 80 kr. — Özv. Kis Bálintné 1 frt 50 kr. — Nagy János 1 frt 50 kr. — Csörkői István 1 frt 50 kr. — Csontos Gábor 1 frt 80 kr. — Baglán Gábor 1 frt 50 kr. — Almási Sándor 10 kr * 80 kr. — Balog Sáránó 2 frt. — Özv. Papp Istvánné 10 kr * 80 kr. — Debreczeni Sándor 2 frt 10 kr. — Dávid Ferencz 5 frt. — Szabó Mihály 1 frt 50 kr. — Balogh János 5 frt * 5 frt. — Özv. Kovács Mihályné 5 frt. — Kovács Ferencz 3000 téglu szállítás. — Kovács Ferencz 1 frt 50 kr. — Balogh Mihály 1 frt 50 kr. — Balogh János 5 frt. — Debreczeni István 90 kr. — Kovács István 5 frt. — Veress István 6 frt.

Illbalgazítás.

Lapunk legközelebbi számba a következő sajtóhibák esuttak be: a 2-dik oldal 5-dik hasábjának — alulról számitva — 18-dik sorában, l e h e : t e t e k, helyett: lehettek; ugyanazon hasáb 20-dik sorában E r t e s, e h. Páris; u. e. hasábnak, — alulról számitva 2-dik sorában, s z á s z s o r s z á r k ö z p e k, u. e. szárszorszápek.

Szerkesztőségi nyiltelevezés.

K. B. Nyíregyháza. A kérdéses pesti lapban jött levélre vonatkozó észrevételnek, ugyanazon lapban van legilletékesebb helye. Egybiránt önmek beküldött ezidkig csak polemiára vezetne, melytől pedig lapunk érdeklében óvakodnunk kell.

Kiadó: a debreczeni Színügyegylet. Felelős szerkesztő: Sarvay Elek.

69. ARJEGYZÉK

az „István“ gőzhengermalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénz-fizetés mellett, osztási értékben kötelezettség nélkül.)

A. asztali dara nagy szemű	15	frt.	—	kr
B. ugyanaz apró	15	„	—	„
C. dara közepeszerű	13	„	—	„

0. királyliszt	13	40
1. langliszt	12	40
2. montliszt	11	60
3. zsenyiliszt	10	80
4. fehérkenyér-liszt 1-ső rendű	9	60
5. ugyanaz 2-dik	8	80
6. barnakenyér-liszt	6	80
Kétszeresliszt	7	40
Rozsliszt 1-ső rendű	8	8
Rozsliszt 2-dik rendű	5	60
00. árpakása	15	frt.
0. árpakása	14	—
1. árpakása	12	—

2. árpakása	10	50
3. árpakása	9	—
4. árpakása	8	—
Árpakás	4	—
Dereze	80	—
Lábliszt	60	—
Korpa	40	—
Buzinaj	3	60

Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizelendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot az elvétel számított legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszazárítja.

Debreczen 1863. Jun. 22.

MINDENBEN

a tiszavidéki vaspályán, 1863-dik év Május 1-jétől kezdve érvényes az 1863-dik nyárihavakra.

I. Kassa és Nagyvárad felé.			
Bécs	8 óra — perc este	7 óra 45 perc reg.	
Pest	6 " 25 " reg.	5 " 35 " este	
Czegléd	9 " 27 " "	8 " 24 " "	
Szolnok	10 " 27 " "	9 " 42 " éjjel	
Püsp.-Ladány	1 " 26 " dél.	1 " 20 " "	
Debreczen	3 " " "	3 " 47 " reg.	
Tokaj	5 " 25 " "	8 " 5 " "	
Miskolcz	7 " 24 " este	11 " 3 " dél.	
Forró-Enes	8 " 33 " "	12 " 52 " dél.	
Kassa	9 " 56 " "	3 " " "	
Püsp.-Ladány ind.	1 " 53 " dél.	1 " 40 " éjjel	
B.-Ujfal. " "	2 " 45 " "	3 " 6 " reg.	
Nagyvárad " érk.	3 " 45 " "	4 " 40 " "	
II. Arad felé.			
Bécs	8 óra — perc este	7 óra 45 perc reg.	
Pest	6 " 25 " reg.	5 " 35 " este	
Czegléd	9 " 27 " "	8 " 24 " "	
Szolnok	10 " 27 " "	9 " 42 " éjjel	
Mező-Túr	11 " 45 " "	12 " 14 " "	
Csaba	1 " 23 " dél.	3 " 9 " reg.	
Arad	3 " " "	6 " " "	
III. Kassa és Nagyváradról Pest és Bécs felé.			
Kassa	5 óra 21 perc reg.	11 óra — perc. dél.	
Forró-Enes	6 " 34 " "	1 " 3 " dél.	
Miskolcz	7 " 52 " "	3 " 2 " "	
Tokaj	9 " 35 " "	5 " 35 " "	
Debreczen	12 " 12 " dél.	10 " 29 " éjjel	
Püsp.-Ladány	1 " 45 " dél.	12 óra 56 perc "	
Szolnok	4 " 44 " "	4 " 43 " reg.	
Czegléd	5 " 41 " "	5 " 54 " "	
Pest	8 " 37 " "	8 " 45 " "	
Bécs	6 " " "	6 " 33 " este	
Nagyvárad	11 " 12 " dél.	9 " 30 " "	
B.-Ujfal. " "	12 " 5 " "	11 " 16 " éjjel	
Püsp.-Ladány érk.	12 " 53 " "	12 " 16 " "	
Czegléd	5 " 41 " "	5 " 54 " reg.	
IV. Aradtól Pest és Bécs felé.			
Arad	12 óra 41 perc dél.	8 " 20 " este	
Csaba	2 " 14 " "	11 " 13 " éjjel	
Mező-Túr	3 " 50 " "	2 " 3 " reg.	
Szolnok	5 " 9 " "	4 " 12 " "	
Czegléd	5 " 56 " este	5 " 39 " "	
Pest	8 " 37 " "	8 " 45 " "	
Bécs	6 " " "	6 " 33 " este	

A közállomásokról indulás idejé, a minden pályaudvaron ki-
lógószellett részletes menetrendben van kimutatva.

A vasúthoz csatlakozó postakocsok indulnak.
Aradtól Szabouré naponként este 6 órakor az utasok felvétele nincsen korlátozva.
Nyíregyházáról Szatmárnémeti vasárnap, szerdán, pénteken este 6 órakor. Az utasok felvétele 3 személyre korlátozva van.
Nyíregyházáról Beregszászra naponként reggel 7 órakor. (Az utasok felvétele 3 személyre korlátozva van.)
Nyíregyházáról Nagybányára, hetű, kedű, csütörtök, és szombat este 6 órakor, az utasok 3 személyre korlátozva van.
Nagyváradról Kolozsvárra naponként este 6 órakor, az utasok felvétele 7 vagy 8 személyre korlátozva van.
Tokajról Újkegyháza naponként este 7 órakor. Az utasok felvétele 3 személyre korlátozva van.
Kassáról Jászó naponként éjjeli 12 órakor. Az utasok 3 személyre korlátozva van.
Kassáról Péterváradra szerdán és szombaton délután 2 órakor. Az utasok 3 személyre korlátozva van.
Kassáról Szigetvárra naponként éjjeli 11 óra 45 perccor, az utasok 3 személyre korlátozva van.
Kassáról Munkácsra naponként éjjeli 11 óra 45 perccor, az utasok 3 személyre korlátozva van.

Az igazgatóság.

HIRDETMÉNYEK.

Szőlő-eladás.

A boldogfalvai kertben az első járásban egy jókarban levő s jeles gyümölcsfákkal bőven ellátott szőlő, kedvező feltételek mellett eladó.
Venni szándékozók értekezhetnek eziránt a tulajdonos új. Bácsi Lászlónál Csapóutezán 589 szám alatt.

5527.
1863

Hirdetmény.

Életbeléptetése egy új üzleti szabályzatnak.

A magas es. kir. kereskedelmi Ministerium f. é. június 50-ki és 5513/729. számú alatti kibeosztványával, a birodalom valamennyi vaspályákat kötelezőleg helyben hagyott új üzleti szabályzat, a személy és áru szállítására nézve, a tiszavidéki vaspályán.
1865 évi augusztus 1-től kezdve fog érvénybe léptetni.
E naptól fogva tehát a tiszai vasúton szállítandó személyek és áruk csak ezen új szabályzat határozatai alapján vételnek fel s következésképp minden a szállításra valamint az árukérti kezességére és biztosítására nézve eddig fennállt határozományok egyttal megszűntek.
Az új üzleti szabályzat minden állomáson darabja 15 krajczáron kapható, különben is közhasználatra s megtekintésre meg lesz minden állomás-irodában, valamint a pályá vendéglőiben.
A gyors- és fuvarú szállítási idejére nézve fennálló határozatok — a jelen új üzleti rendszabály általános alapelvei alkalmazása mellett — egyelőre érvényben maradnak. Ezen határozatok bekövetkezendő változása, valamint a díjak, melyek a közbesítési — illd megnevezésében, külön kikötött kárpótás biztosításáért fizetendők, — külön fognak hirdettetni.
Bécs, 1865. Július 11.

Az igazgatóság.

„Poloska és svábbogár-vesztő festvény.“

Illy feregirtó szerből, egy nagy üveg ára, használati utasítással 1 frt o. é. Kisebb üveggel 50 kr.
Debreczenben egyedül Hegedűs Károly kereskedésében kapható.
Említett szer jelessége s gyors hatásáról jót állanak, mind a bizományos, mind a szer készítői.

Lázár A; N; és társa
vegyészek Budán.

„Patkány és egér-vesztő labdacok“

Patkány és egér leggyorsabban veszthető el s irtható teljesen ki, a mi általunk feltalált s minden más ilyenmő szeri jósga és gyors hatása folytán messze felülmúló alkalmazása által.
Ára egy skatulyának használati utasítással ellátva 80 kr. o. értékben.
Debreczenben egyedül Hegedűs Károly kereskedésében kapható.
E szer jelessége s gyors hatásáról kezeskednek mind a bizományos, mind feltalálói, készítői.

Lázár A; N; és társa
vegyészek Budán.

Bérbe adó kasszató.

Nagy-Gsorén néh. Király Istvánfő 8 boglyás kasszató a szerencsi folyásban f. évi Mind-szentől fogva egy évre bérbe kiadó. — Értekezhetni Cs. u. 409. sz. a. a tulajdonossal.

2-5

Kiadó lakás.

Széchenyitezán 1809 sz. alatti ház, öt szobával, konyhával, kamara, istálló, udvar és kertje együtt, hirtelmű órában kiadó. — Értekezhetni eziránt ugyanazon utcában levő környomudában.

1-3

Arverési hirdetés.

Vagyonbuktott Kegyes Gábor esődtömögéhez tartozó kádasitezai ház, házután való földjével együtt a hitellező-válsztmány határozata folytán a f. 1865-ik év aug. 25. szüktség esetében ugyanazon év szeptember 23-án, mindkét határnapon d. u. 3 órakor a helyszínen, árverésen eladatik. Az árverési feltételek tömeggondnok Sady György urnád megtekinthetők.

1-5

Fekvő-birtok haszonbérbe adása.

Sz. k. Debreczen város Tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a Tiszával határos ohati pusztá, mely 1600 □ ölével számítva 8326 1/2 holdat teszen, a rajta lévő alkalmas gazdasági épületekkel egyetemben, 1864 szeptember 29-től számított 12 évre, akár egészben, akár két, körülbelől egyforma tagban, folyó 1863-dik évi október 1-ső napján, Debreczenben a nagytanácssteremben reggeli 10 órakor tartandó nyilvános árverésen, haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a városi számvevő hivatalnál addig is megtekinthetők. 10 %-től bányapénzzel ellátott lepecsételt írásbeli ajánlatok is elfogadtnak. Kelt Debreczenben az 1863. jul. 30-kán tartott tanácsülésből

1-6

a városi Tanács.

Ajánlkozás.

Van szerencsém értesíteni mindazon t. ez. urakat, kik szabómeisteri ipartizletemet ezeltől is igénybevéve, bizalmukkal szerencsésítették: miszerint Sasitezán 18. szám alatti lakásomon — jelenleg csak is a kezemhez adandó kelmék elkészítésére szorítkozhatván — ipartizletem ujjal megnyitottam s mindenrendű férföltönyök leggyorsabb elkészítésével szolgálni ismét szerencsés lehetek.

Zury Mihály.